

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ**Πλάτωνος Πολιτεία 519 Β – D****A1.****ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ**

Τότε; Δεν είναι φυσικό, είπα εγώ, και δεν συνάγεται αναγκαστικά από όσα έχουμε πει ότι άνθρωποι αμόρφωτοι, δίχως καμιά εμπειρία της αλήθειας, δεν θα ήταν ποτέ δυνατόν να διοικήσουν ικανοποιητικά μια πολιτεία ούτε, επίσης, άνθρωποι αφημένοι να περνούν ως το τέλος τη ζωή τους μελετώντας; Οι πρώτοι επειδή δεν έχουν θέσει ένα στόχο προς τον οποίο θα πρέπει να κατατείνουν όλες οι πράξεις τους, οι ιδιωτικές και οι δημόσιες, οι δεύτεροι επειδή από δική τους προαίρεση δεν πρόκειται να ασχοληθούν με τίποτε πρακτικό, καθώς θα νομίζουν ότι έχουν μεταφερθεί, ζωντανοί ακόμη, και ζουν στα νησιά των μακάρων!

Δίκιο έχεις, είτε.

Το έργο λοιπόν, είπα εγώ, που έχουμε να επιτελέσουμε εμείς, οι θεμελιωτές της πόλης, είναι να υποχρεώσουμε όσους από τη φύση τους είναι προικισμένοι κατά τον καλύτερο τρόπο να προσεγγίσουν εκείνο το μάθημα που προηγουμένως το χαρακτηρίσαμε ως το μέγιστο: να αντικρύσουν το Αγαθό και να βγάλουν εκείνη την ανηφοριά, και σαν ανέβουν και το κοιτάξουν αρκετά, να μην τους επιτρέψουμε αυτό που τώρα επιτρέπεται.

Δηλαδή ποιο;

Το να μένουν, είπα εγώ, εκεί και να μη θέλουν να κατέβουν πάλι δίπλα σ' εκείνους τους δεσμώτες και να μοιραστούν μαζί τους τούς κόπους και τις τιμές, είτε αυτές είναι τιποτένιες είτε σπουδαιότερες.

Μα τότε, είπε, δεν θα τους αδικήσουμε και δεν θα τους κάνουμε να ζουν χειρότερα, ενώ μπορούν να ζήσουν καλύτερα;

B1.

- **έν παιδεία:**
Σχόλιο σχολικού βιβλίου σελίδα 119:
  - ✓ Η παιδεία στοχεύει στην απόλυτη γνώση, την ενατένιση του Αγαθού.
- **ἀναβῆναι ἐκείνην τὴν ἀνάβασιν**
  - ✓ Οι προικισμένοι και χαρισματικοί άνθρωποι («βελτίστας φύσεις») έχουν χρέος να ανυψωθούν πνευματικά, να ανέβουν την ανηφορική οδό που οδηγεί στο φῶς της αλήθειας και της γνώσης και στη θέαση του Αγαθού.
  - ✓ Η πορεία αυτή είναι ανηφορική, αφού η κατάκτηση της παιδείας είναι επίπονη και δύσκολη.
  - ✓ Πολύ συχνά στον Πλάτωνα λέξεις που σημαίνουν το «ἄνω» και την ανάβαση χρησιμοποιούνται μεταφορικά για την παιδεία και τα αγαθά που προσφέρει (σχόλιο σχολικού βιβλίου σελίδα 120)

Σημείωση: Ο μαθητής μπορεί να αναφερθεί συνοπτικά και στην ανώτερη παιδεία που προσφέρεται στους φύλακες από τις σελίδες 97-98 της εισαγωγής.

B2.

Την πολιτική εξουσία ασκούν οι πολιτικοί. Αυτοί ωστόσο είναι ακατάλληλοι γιατί είναι «ἀπαίδευτοι» και «ἄπειροι ἀληθείας». Οι πολιτικοί αυτοί δεν έχουν έναν υψηλό στόχο στη ζωή τους (όπως π.χ. οι φύλακες-βασιλείς της ιδανικής πολιτείας) αλλά αναμειγνύονται στην πολιτική και επιδίδονται στο παιχνίδι κατάκτησης της εξουσίας όχι για τον «έν σκοπόν», δηλαδή τη συνολική ευημερία της πολιτείας, όπως θα ήθελε ο Πλάτων, αλλά για εξυπηρέτηση ταπεινών φιλοδοξιών, ποταπών επιθυμιών, απόκτηση πλούτου, δύναμης, επιρροής.

Από την άλλη πιθανοί φορείς εξουσίας μπορούν να γίνουν «οἱ ἐν παιδείᾳ ἔωμοι διατρίβειν διὰ τέλους», αφού είναι «πεπαιδευμένοι» και «ἐμπειροὶ ἀληθείας, ἔχουν δηλαδή ὅ,τι στερούνται οι πολιτικοί. Ωστόσο και αυτοί είναι ακατάλληλοι, γιατί απουσιάζει η θέληση της ενασχόλησης με τα κοινά, η θέληση σοβαρῆς ἀνάμειξης τους για την ορθή διοίκηση της πολιτείας και τη συνολική ευημερία της. Ζώντας οι ίδιοι την ευδαιμονία αρνούνται να αγωνιστούν και για τους ἄλλους.

B3.

Από το σχολικό βιβλίο, σελίδα 102, οι δύο τελευταίες παράγραφοι:
«οἱ κηφῆνες συνεχῶς πληθύνονται ... κάθε εἶδους ανοσιούργημα»

B4.

ἀπόρρητος	προειρημένων
ντροπαλός	ἐπιτροπεῦσαι
αντιβιοτικό	βίω
αποχή	ἔχουσιν
δυσπραγία	πράττουσιν, πράξουσιν
Μονοκατοικία	ἀπωκίσθαι
προφήτης	ἔφη
εἶδωλο	ἰδεῖν, ἴδωσιν
βάθρο	ἀναβάντες, ἀναβῆναι, ἀνάβασιν
ανυπόμονος	καταμένειν

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ**Ξενοφώντος Συμπόσιον Ι, 11 – 12****Γ1.****ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ**

Εκείνοι λοιπόν, δειπνούσαν σιωπηλά, σαν να τους είχε αυτό επιβληθεί από κάποιον ανώτερο. Και ο Φίλιππος ο γελωτοποιός, αφού κτύπησε την πόρτα, είπε σε αυτόν που προσέτρεξε να ανακοινώσει και ποιος ήταν και για ποιο λόγο επιθυμούσε να τον οδηγήσουν μέσα και είπε ότι έρχεται, αφού ετοίμασε όλα τα απαραίτητα, ώστε να δειπνήσουν με ξένες προμήθειες. Και ο υπηρέτης είπε ότι ήταν πολύ στενοχωρημένος γιατί δεν έφερε τίποτε και επειδή ήταν νηστικός. Ο Καλλίας λοιπόν, αφού άκουσε αυτά είπε αλλά όμως, φίλοι, είναι ντροπή να (του) αρνηθούμε την είσοδο· ας εισέλθει λοιπόν. Και συγχρόνως έστρεψε το βλέμμα του στον Αυτόλυκο, ολοφάνερα εξετάζοντας πώς φάνηκε σε εκείνον το αστείο.

Γ2.

κρείττονος	κρείττονας, κρείττους
ὄ,τι	οὔτινος, ὄτου
ἔφη	φαίη
πάντα	πᾶσι(ν)
φέρειν	ἐνεγκεῖν
ταῦτα	αὗται
ἄνδρες	ἄνερ
αἰσχρόν	αἰσχίονι
εἰσίτω	εἴσιθι
δόξειε	ἔδοξε

Γ3.**α)**

• αὐτοῖς	αντικείμενο στο ἐπιτεταγμένον
• τῷ ὑπακούσαντι	επιθετική μετοχή, ἔμμεσο αντικείμενο στο ρῆμα εἶπε
• διά το φέρειν	εμπρόθετος προσδιορισμός της αιτίας στο πιέζεσθαι

• ανάριστον	κατηγορούμενο στο παῖδα μέσω του συνδαικτικού εἶναι
• φθονῆσαι	τελικό απαρέμφατο, υποκείμενο στην απρόσωπη έκφραση αἰσχρόν (ἐστί), ετεροπροσωπία
• ἐκείνῳ	δοτική προσωπική του κρίνοντος προσώπου στο ρήμα δόξειε

β)

- Πλάγιος λόγος: εἶπε τῷ ὑπακούσαντι εἰσαγγεῖλαι ὅστις εἶη
- Ευθύς λόγος: (ᾧ ὑπακούσας) εἰσαγγεῖλον ὅστις εἰμί
ἢ
(ᾧ ὑπακούσας) εἰσαγγεῖλον ὅστις ἐστί